

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی ارتباط تهوع و استفراغ دوران بارداری با اضطراب و افسردگی
زنان باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی منتخب دانشگاه علوم
پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران، سال ۱۳۸۹.

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مامایی (گرایش آموزش مامایی)

استاد راهنما: خانم لیلا نیسانی سامانی

استاد مشاور: خانم مریم کشاورز

مشاور آمار: خانم فاطمه حسینی

دانشجو: آرزو نیکی بخش

آبان ۹۰

چکیده

عنوان: بررسی ارتباط تهوع و استفراغ دوران بارداری با اضطراب و افسردگی زنان باردار
مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی منتخب دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی
تهران، سال ۱۳۸۹.

زمینه: تهوع و استفراغ، شایعترین شکایت زنان در نیمه اول بارداری است که بر جنبه های مختلف سلامت زنان باردار تاثیر می گذارد و سبب کاهش کیفیت زندگی میلیون ها زن باردار می شود. در زمینه ی نقش عوامل روانی در جهت ایجاد تهوع و استفراغ بارداری تحقیقات بسیار کمی انجام شده است. هدف از این پژوهش بررسی ارتباط تهوع و استفراغ دوران بارداری با اضطراب و افسردگی زنان باردار می باشد.

روش بررسی: این مطالعه از نوع همبستگی _ توصیفی می باشد. جامعه پژوهش شامل ۲۲۰ زن باردار سالم با سن بارداری ۱۶-۶ هفته مراجعه کننده به واحد مراقبت های دوران بارداری دو مرکز بهداشتی _ درمانی شهر تهران بود که به صورت مستمر وارد مطالعه شدند. برای سنجش تهوع و استفراغ بارداری، اضطراب و افسردگی به ترتیب از ابزارهای سنجش تهوع و استفراغ بارداری (PUQE)، پرسشنامه اضطراب آشکار و پنهان اشیپیل برگر و پرسشنامه افسردگی ادینبرگ استفاده شد. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSSv ۱۶ انجام شد.

یافته ها: فراوانی تهوع و استفراغ بارداری در نمونه های مورد بررسی ۸۳/۶ درصد بود و شدت تهوع و استفراغ بارداری در ۳۴/۲ درصد از زنان باردار خفیف، ۵۲/۲ درصد متوسط و ۱۳/۶ درصد شدید بوده است. ۳۲/۲ درصد از نمونه های مورد بررسی افسرده بودند و تمامی زنان افسرده در این مطالعه به درجات مختلف تهوع و استفراغ بارداری مبتلا بودند. با انجام آزمون کای اسکوئر بین بروز و شدت تهوع و استفراغ بارداری با اضطراب آشکار ($p=0/001$)، اضطراب پنهان ($p=0/001$) و افسردگی ($p=0/001$) ارتباط معنی دار آماری وجود داشت.

نتیجه گیری: نتایج آزمون کای اسکوئر نشان داد که تفاوت معنی دار آماری بین بروز و شدت تهوع و استفراغ بارداری و اضطراب های آشکار و پنهان و افسردگی وجود دارد. هرچه اضطراب زنان باردار بیشتر، علائم تهوع و استفراغ بارداری در آنان بیشتر دیده شد و تمام زنان افسرده مبتلا به تهوع و استفراغ بارداری بودند. هرچه نمره حاصل از پرسشنامه افسردگی ادینبرگ بیشتر، تهوع و استفراغ با شدت بیشتری بروز کرد. با توجه به نتایج این مطالعه پیشنهاد می شود که در مراقبت های دوران بارداری، زنان مبتلا به تهوع و استفراغ دوران بارداری، از لحاظ اضطراب و افسردگی مورد ارزیابی قرار گیرند و همچنین بررسی ارتباط سایر عوامل روانی با علائم تهوع و استفراغ بارداری پیشنهاد می شود.

واژگان کلیدی: تهوع و استفراغ بارداری، اضطراب، افسردگی، عوامل روانی

Tehran University of Medical Sciences

Faculty of Nursing and Midwifery

**Relationship Between Nausea and Vomiting in Pregnancy with
anxiety and Depression in Pregnant Women**

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the
degree of Master of Midwifery**

By: Arezoo Nikibakhsh

Supervisor: Leila Niesani

Co- Supervisor: Maryam Keshavarz

Nov. ۲۰۱۱

Abstract:

Relationship Between Nausea and Vomiting in Pregnancy with anxiety and Depression in Pregnant Women

Abstract

Background: Nausea and vomiting, the most common complaints in the first half of pregnancy that affect on various aspects and health of pregnant women and decreased quality of life for millions mothers. The role of psychological factors in causing nausea and vomiting in pregnancy, very little researches have been done. The purpose of this study was the survey of relationship between nausea and vomiting during pregnancy with anxiety and depression.

Methods: The study design was descriptive - correlational. A sample of 220 healthy pregnant women in 16 to 26 weeks gestational age admitted in two health centers of Tehran Medical Sciences University. Nausea and vomiting of pregnancy, anxiety and depression, respectively, for measuring instruments to measure nausea and vomiting of pregnancy (PUQE), State-Trait Spielberger Anxiety Scale and Edinburgh Depression Inventory was used. Through statistical analysis software SPSSv. 16 was performed.

Results: The frequency of nausea and vomiting in pregnancy were reviewed 83/6 %, and 34/2% had mild disease, 26/2 % had moderate disease and 13/6 % had severe disease. 32/2 % of the samples studied were depressed. And all the depressed women in this study were suffering from various degrees of nausea and vomiting of pregnancy. Chi-square test between the incidence and severity nausea and vomiting of pregnancy and state anxiety($p < 0.001$), trait anxiety($p < 0.001$) and depression($p < 0.001$), there was a significant relationship.

Conclusion: Chi-square test showed that Statistically significant difference between the incidence and severity of nausea and vomiting of pregnancy with state-trait anxiety and depression. Any pregnant women more anxious, symptoms of nausea and vomiting of pregnancy was more common and all the depressed women in this study were suffering from various degrees of nausea and vomiting of pregnancy. The Edinburgh Depression Inventory score of greater, more intense nausea and vomiting occurred. The results of this study suggest that in prenatal care, women with nausea and vomiting during pregnancy, assessed in terms of anxiety and depression and other psychological factors associated with symptoms of nausea and vomiting of pregnancy is recommended.

Key words: nausea and vomiting in pregnancy, anxiety, depression, psychological factors